

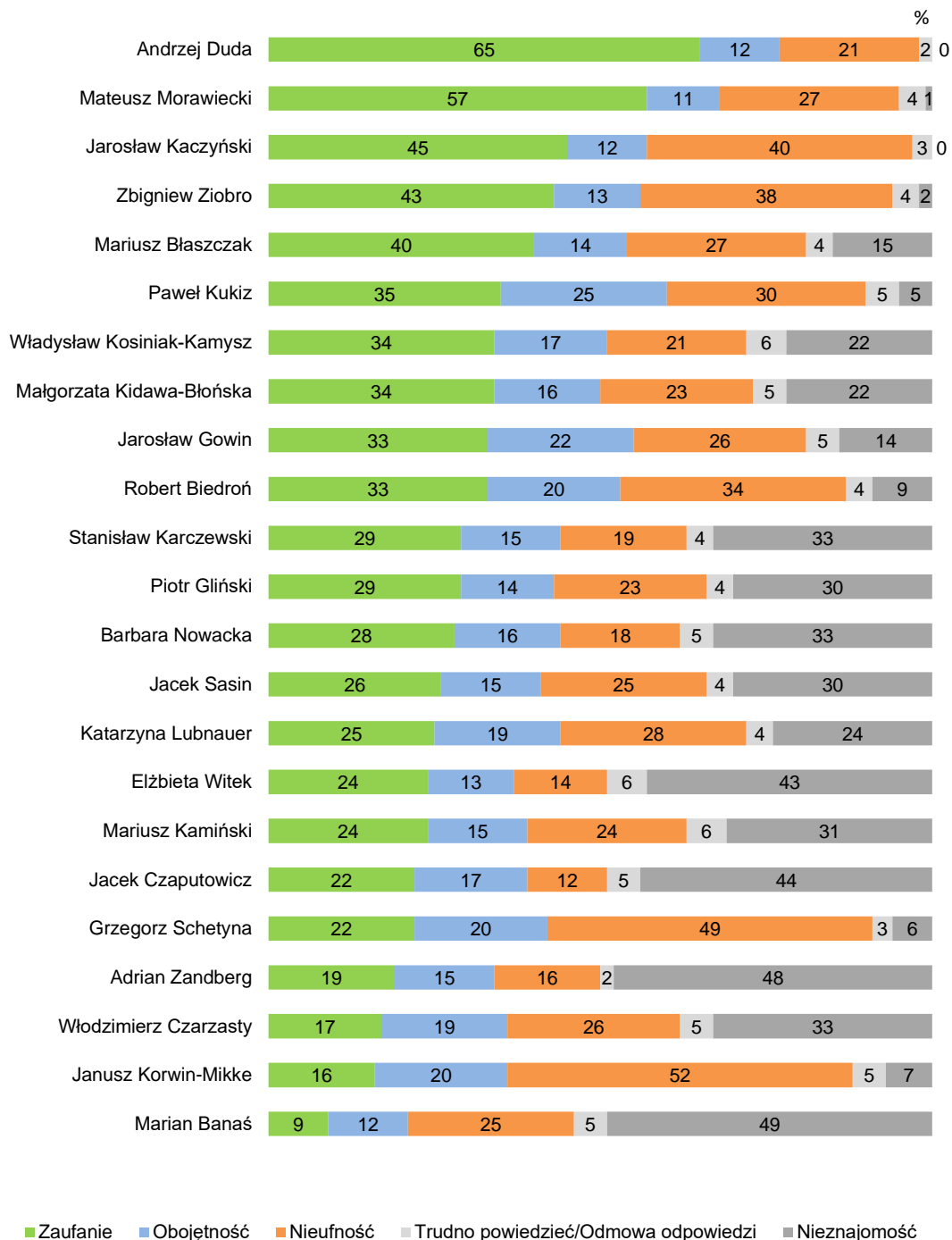
Zaufanie do polityków w październiku

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w październiku

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (353) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 3–10 października 2019 roku na liczącej 965 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach na liście ocenianych polityków zawsze znajdują się: prezydent RP, marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom – staramy się uwzględnić inne znaczące w danym okresie postaci sceny politycznej, zarówno spośród polityków parlamentarnych – strony rządowej i opozycyjnej, jak i polityków działających poza parlamentem. Ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

W ciągu ostatniego miesiąca w rankingu społecznego zaufania do polityków zaszły jedynie bardzo niewielkie zmiany¹.

W październiku zdecydowanie najlepiej odbieranym politykiem pozostaje urzędujący prezydent. Andrzeja Dudę zaufaniem darzy blisko dwie trzecie dorosłych Polaków (65%). Nieufność wobec prezydenta wyraża niewiele więcej niż co piąty badany (21%).

Drugą pozycję w rankingu niezmiennie zajmuje premier Mateusz Morawiecki, któremu ufa 57% respondentów. O ponad połowę mniej liczna (27%) jest grupa oceniających go krytycznie, jako polityka niewiarygodnego.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (353) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 3–10 października 2019 roku na liczącej 965 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Trzecie miejsce, biorąc pod uwagę zasięg deklarowanego zaufania (45%), przypada Jarosławowi Kaczyńskiemu. Ze względu na niewiele mniejszy odsetek deklaracji nieufności (40%) lider Prawa i Sprawiedliwości należy do polityków budzących największe kontrowersje.

Podobnie odbierany jest Zbigniew Ziobro. Wysokiemu odsetkowi (43%) ufających ministrowi sprawiedliwości i prokuratorowi generalnemu, towarzyszy niewiele mniejszy odsetek (38%) oceniających go krytycznie.

Piątkę polityków cieszących się największym zaufaniem Polaków zamyka Mariusz Błaszczak. Obecnego ministra obrony narodowej pozytywnie ocenia 40% badanych, wyraźnie niższy jest odsetek wyrażających wobec niego nieufność (27%).

Zaufanie do pozostałych osób aktywnych w życiu publicznym kształtuje się już na niższym poziomie.

Pawłowi Kukizowi ufa 35% ankietowanych, brak zaufania do niego deklaruje niewiele mniej, bo 30% badanych. Mimo niewielkiego spadku ocen negatywnych w stosunku do września (o 3 punkty procentowe), notowania tego polityka w ostatnich trzech miesiącach należą do najniższych od początku jego politycznej działalności.

Po 34% deklaracji zaufania otrzymali w październiku Małgorzata Kidawa-Błońska i Władysław Kosiniak-Kamysz. Poziom nieufności wobec obojga polityków także jest zbliżony – kandydatce Koalicji Obywatelskiej na premiera w ostatnich wyborach nie ufa 23% badanych, liderowi Polskiego Stronnictwa Ludowego – 21%. Małgorzata Kidawa-Błońska jest najlepiej ocenianym politykiem Koalicji Obywatelskiej spośród wszystkich uwzględnionych na naszej liście.

W październikowym badaniu tyle samo deklaracji zaufania (po 33%) uzyskali Robert Biedroń i Jarosław Gowin, któremu od września nieznacznie przybyło sympatyków (o 3 punkty procentowe). Mimo niewielkiego spadku nieufności (o 3 punkty) lider Wiosny pozostaje politykiem bardziej kontrowersyjnym od wicepremiera i prezesa Porozumienia – nie ufa mu 34% ankietowanych, podczas gdy Jarosławowi Gowinowi – nieco więcej niż co czwarty badany (26%). Warto zauważyć, że Robert Biedroń jest w tej chwili najbardziej popularnym spośród trzech liderów ugrupowań lewicy, zarówno jeśli chodzi o zasięg społecznego zaufania, jak i poziom rozpoznawalności.

Takie same grupy badanych (po 29%) deklarują zaufanie do Piotra Glińskiego i Stanisława Karczewskiego. Wicepremier oraz minister kultury i dziedzictwa narodowego ma jednak nieco więcej krytyków (23%) niż dotychczasowy marszałek Senatu (19%).

Więcej niż co czwarty ankietowany (28%) darzy zaufaniem Barbarę Nowacką. Znacząco mniej osób (18%) ocenia ją negatywnie, jako polityka niewiarygodnego.

Podobnie nieco więcej niż co czwarty badany (26%) wystawia pozytywne noty wicepremierowi Jackowi Sasinowi. W ciągu ostatniego miesiąca, a więc w okresie kampanii wyborczej, przybyło mu nieco ocen krytycznych (wzrost z 21% do 25%).

Zaufaniem co czwartego ankietowanego cieszy się Katarzyna Lubnauer. Przewodnicząca Nowoczesnej ma jednak nieco więcej krytyków (28%) niż sympatyków (25%).

Kolejne miejsce w rankingu zaufania zajmuje minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych Mariusz Kamiński. Odsetek deklarujących do niego zaufanie nieco się zmniejszył w ciągu ostatniego miesiąca (o 3 punkty procentowe) i obecnie równie często otrzymuje on noty pozytywne co negatywne (po 24%).

Tyle samo osób co Mariuszowi Kamińskiemu ufa marszałek kończącego swoją kadencję Sejmu, Elżbiecie Witek (24%), której społeczny odbiór jest jednak bardziej jednoznacznie pozytywny – jej wiarygodność kwestionuje jedynie 14% badanych. Dość podobnie postrzegany jest minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz. Niemal dwukrotnie więcej osób darzy go zaufaniem (22%), niż deklaruje wobec niego nieufność (12%). Szef dyplomacji, mimo długiego już okresu pełnienia swojej funkcji, należy – podobnie jak Elżbieta Witek – do stosunkowo mniej znanych polityków (nie kojarzy ich ponad dwie piąte badanych).

Nieco więcej niż co piąty ankietowany (22%) deklaruje zaufanie do Grzegorza Schetyny, jednocześnie ponad dwukrotnie więcej osób (49%) wyraża wobec niego nieufność. Tym samym przewodniczący Platformy Obywatelskiej jest drugim najmniej wiarygodnym politykiem spośród wszystkim uwzględnionych w badaniu.

Mniej niż jedna piąta respondentów (19%) darzy zaufaniem Adriana Zandberga. Negatywnie ocenia go 16% badanych. Lider Lewicy Razem jest ciągle dość słabo rozpoznawalny – nie zna go niemal połowa ankietowanych (48%). Najgorzej spośród trzech liderów partii lewicowych startujących w ostatnich wyborach pod wspólnym szyldem wypada Włodzimierz Czarzasty. Przewodniczący Sojuszu Lewicy Demokratycznej wyraźniej częściej spotyka się z nieufnością (26%) niż z zaufaniem (17%).

Pod koniec rankingu zaufania sytuuje się Janusz Korwin-Mikke, którego pozytywnie ocenia 16% badanych. Ten polityk, jeden z liderów Konfederacji, ma największy spośród wszystkich uwzględnionych w badaniu odsetek deklaracji nieufności (52%).

W październikowym sondażu uwzględniliśmy również prezesa NIK, który, w związku z formułowanymi wobec niego zarzutami dotyczącymi jego oświadczeń majątkowych, w czasie realizacji badania przebywał na urlopie bezpłatnym. Kontrowersje wokół Mariana Banasia sprawiły, że stał się postacią rozpoznawaną przez ponad połowę ankietowanych. Jest on postrzegany zdecydowanie negatywnie – ufa ma 9% badanych, brak zaufania deklaruje prawie trzy razy więcej (25%)

TABELA 1

	Zaufanie		Niefuność		Obojętność	Nieznajomość
	X '19	Różnica od IX '19	X '19	Różnica od IX '19		
w procentach						
Andrzej Duda	65	-1	21	-2	12	0
Mateusz Morawiecki	57	0	27	-2	11	1
Jarosław Kaczyński	45	-2	40	1	12	0
Zbigniew Ziobro	43	0	38	0	13	2
Mariusz Błaszczak	40	-2	27	2	14	15
Paweł Kukiz	35	-1	30	-3	25	4
Władysław Kosiniak-Kamysz	34	2	21	-1	17	22
Małgorzata Kidawa-Błońska	34	-1	23	2	16	22
Jarosław Gowin	33	3	26	-1	22	14
Robert Biedroń	33	1	34	-3	20	9
Stanisław Karczewski	29	2	19	-1	15	33
Piotr Gliński	29	1	23	2	14	30
Barbara Nowacka	28	-1	18	1	16	33
Jacek Sasin	26	0	25	4	15	30
Katarzyna Lubnauer	25	-2	28	-1	19	24
Elżbieta Witek	24	-2	14	-2	13	43
Mariusz Kamiński	24	-3	24	0	15	31
Jacek Czaputowicz	22	-1	12	-1	18	44
Grzegorz Schetyna	22	-3	49	2	20	6
Adrian Zandberg	19	1	16	-1	15	48
Włodzimierz Czarzasty	17	-1	26	-1	19	33
Janusz Korwin-Mikke	16	0	52	-1	20	7
Marian Banaś	9	-	25	-	12	49

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką niefuność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, niefuność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2018			2019									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
R. Biedroń	41	-	-	40	35	36	32	29	31	29	33	32	33
M. Błaszczak	39	40	37	-	38	38	39	39	38	39	41	42	40
J. Czaputowicz	20	25	21	22	22	22	24	24	24	22	23	23	22
W. Czarzasty	15	15	16	14	14	14	12	14	13	14	15	18	17
A. Duda	66	67	62	63	63	64	66	65	65	64	65	66	65
P. Gliński	25	29	-	27	26	25	27	26	26	26	26	28	29
J. Gowin	31	38	32	37	34	30	32	32	33	32	34	30	33
J. Kaczyński	41	43	39	39	40	42	43	46	48	44	48	47	45
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	24
S. Karczewski	22	28	24	26	25	26	27	26	27	24	29	27	29
M. Kidawa-Błońska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	34
J. Korwin-Mikke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	16	16
W. Kosiniak-Kamysz	28	30	27	37	32	28	27	30	31	30	30	32	34
P. Kukiz	50	46	45	44	45	46	46	49	44	40	36	36	35
K. Lubnauer	24	24	20	23	22	23	19	21	22	21	23	27	25
M. Morawiecki	54	58	55	54	55	55	55	54	54	54	57	57	57
B. Nowacka	26	25	-	23	-	-	-	-	-	-	24	29	28
J. Sasin	-	-	-	-	-	-	-	-	26	22	26	26	26
G. Schetyna	23	26	24	28	20	23	22	24	24	23	24	25	22
E. Witek	-	-	-	-	-	-	-	-	18	15	25	26	24
A. Zandberg	14	13	-	-	-	-	-	-	-	-	14	18	19
Z. Ziobro	47	46	44	44	44	44	45	46	48	47	43	43	43

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

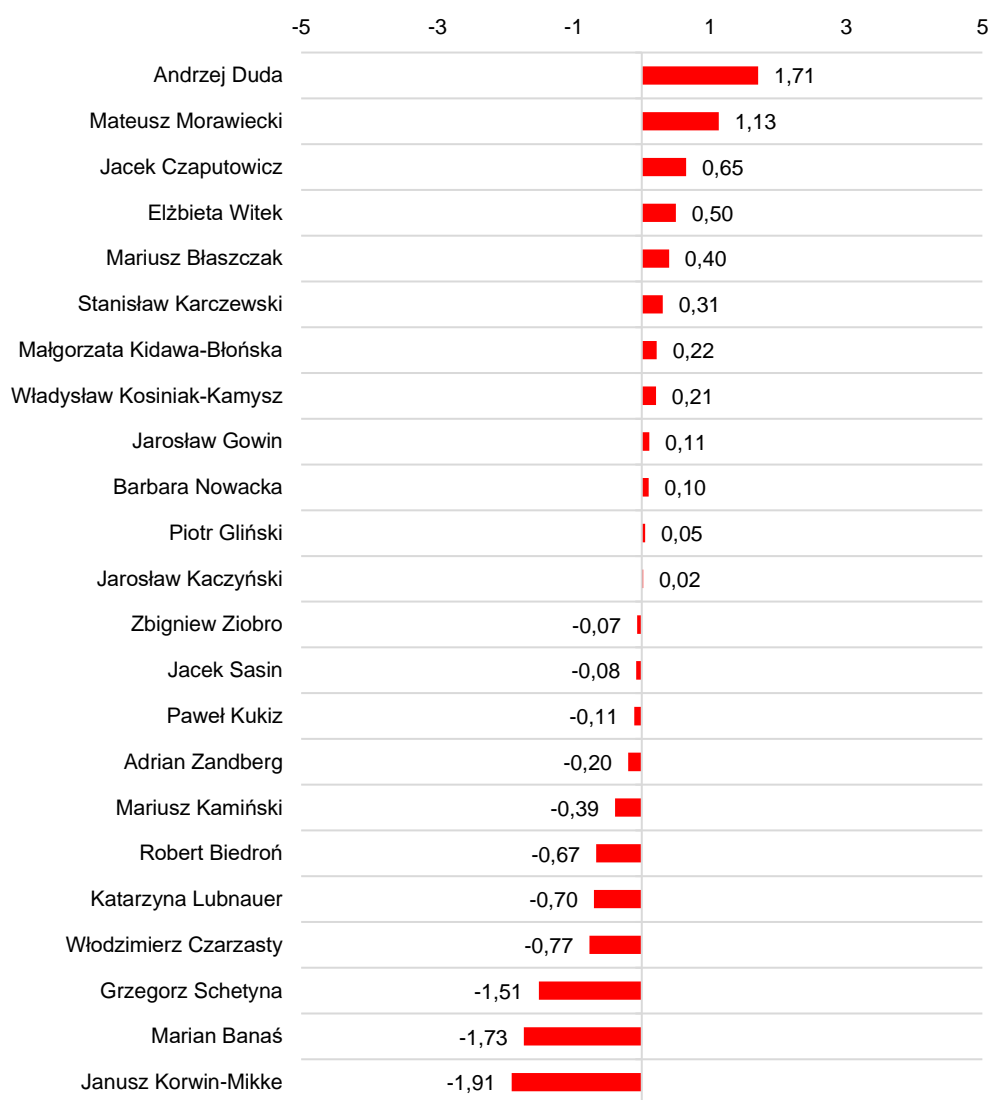
Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2018			2019									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
R. Biedroń	18	-	-	21	26	28	30	35	35	35	37	37	34
M. Błaszczak	27	26	28	-	26	24	23	26	26	25	24	25	27
J. Czaputowicz	10	9	12	13	13	12	10	12	12	13	12	13	12
W. Czarzasty	18	22	24	21	21	25	26	24	23	23	26	27	26
A. Duda	24	23	26	26	26	23	22	22	23	22	22	23	21
P. Gliński	19	19	-	23	22	21	20	22	22	22	21	21	23
J. Gowin	28	23	27	27	25	25	25	26	24	26	26	27	26
J. Kaczyński	44	42	45	47	43	42	42	41	40	39	39	39	40
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	24
S. Karczewski	17	16	17	19	15	17	15	16	19	18	17	20	19
M. Kidawa-Błońska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	23
J. Korwin-Mikke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	53	52
W. Kosiniak-Kamysz	18	17	18	14	16	21	21	20	19	17	19	22	21
P. Kukiz	21	24	26	24	22	23	22	21	27	25	30	33	30
K. Lubnauer	24	26	32	29	29	29	31	29	30	28	30	29	28
M. Morawiecki	28	25	28	31	28	28	28	29	29	27	28	29	27
B. Nowacka	18	18	-	22	-	-	-	-	-	-	21	17	18
J. Sasin	-	-	-	-	-	-	-	-	23	21	20	21	25
G. Schetyna	47	45	46	45	49	45	44	46	50	47	50	47	49
E. Witek	-	-	-	-	-	-	-	-	10	11	12	16	14
A. Zandberg	11	14	-	-	-	-	-	-	-	-	17	17	16
Z. Ziobro	34	35	34	36	35	34	34	33	34	33	37	38	38

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

CBOS

RYS. 1. Zaufanie do polityków w październiku 2019 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Zdecydowanie najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem, z najwyższą średnią ocen (1,71), pozostaje Andrzej Duda. Drugie miejsce, biorąc pod uwagę nasilenie pozytywnych i negatywnych nastawień, zajmuje premier Mateusz Morawiecki (1,13). Do osób najlepiej ocenianych można zaliczyć także Jacka Czaputowicza (0,65) oraz Elżbietę Witek (0,50) – polityków stosunkowo

słabiej znanych szerszej publiczności, ale budzących na ogół przychylne reakcje wśród tych, którzy ich rozpoznają. Wśród pięciu najlepiej postrzeganych polityków znalazł się także Mariusz Błaszczak (0,40). Raczej pozytywnie niż negatywnie odbierani są też Stanisław Karczewski (0,31), Małgorzata Kidawa-Błońska (0,22) i Władysław Kosiniak-Kamysz (0,21). Średnią ocen minimalnie powyżej zera uzyskują również Jarosław Gowin (0,11) oraz Barbara Nowacka (0,10).

O względnej równowadze pozytywnych i negatywnych nastawień można natomiast mówić w przypadku polityków obozu rządzącego: Piotra Glińskiego (0,05), Jarosława Kaczyńskiego (0,02), a także Zbigniewa Ziobry (-0,07) i Jacka Sasina (-0,08). Nieznacznie tylko niższą średnią ocen uzyskuje Paweł Kukiz (-0,11).

O niewielkiej przewadze siły negatywnych nastawień świadczy średnia ocen Adriana Zandberga (-0,20). Raczej krytycznie niż korzystnie odbierany jest także Mariusz Kamiński (-0,39). Silniejsze negatywne emocje budzą liderzy partii opozycyjnych: Robert Biedroń (-0,67), Katarzyna Lubnauer (-0,70) oraz Włodzimierz Czarzasty (-0,77). Najbardziej krytycznie ocenianymi osobistościami życia publicznego, spośród umieszczonych na naszej liście, są Grzegorz Schetyna (-1,51), Marian Banaś (-1,73) oraz Janusz Korwin-Mikke (-1,91).

Niewielkie zmiany w notowaniach polityków rejestrowane w październiku okazały się nieistotne statystycznie.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	IX 2019	X 2019	Różnica
Adrian Zandberg	-0,41	-0,20	0,21
Jarosław Gowin	-0,09	0,11	0,20
Paweł Kukiz	-0,24	-0,11	0,13
Mateusz Morawiecki	1,05	1,13	0,08
Andrzej Duda	1,64	1,71	0,07
Stanisław Karczewski	0,25	0,31	0,06
Jacek Czaputowicz	0,61	0,65	0,04
Elżbieta Witek	0,46	0,50	0,04
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,22	0,21	-0,01
Zbigniew Ziobro	-0,06	-0,07	-0,01
Robert Biedroń	-0,66	-0,67	-0,01
Piotr Gliński	0,09	0,05	-0,04
Włodzimierz Czarzasty	-0,73	-0,77	-0,04
Jacek Sasin	-0,02	-0,08	-0,06
Katarzyna Lubnauer	-0,58	-0,70	-0,12
Mariusz Kamiński	-0,26	-0,39	-0,13
Janusz Korwin-Mikke	-1,78	-1,91	-0,13
Jarosław Kaczyński	0,16	0,02	-0,14
Mariusz Błaszczak	0,55	0,40	-0,15
Barbara Nowacka	0,27	0,10	-0,17
Małgorzata Kidawa-Błońska	0,42	0,22	-0,20
Grzegorz Schetyna	-1,29	-1,51	-0,22

W ciągu ostatniego miesiąca kampanii przed wyborami do Sejmu i Senatu notowania osób uwzględnionych w naszym sondażu praktycznie nie zmieniły się. Najlepiej odbieranym politykiem pozostaje prezydent Andrzej Duda, a drugi pod względem społecznej wiarygodności jest premier Mateusz Morawiecki. Duże grono sympatyków mają także prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński oraz minister sprawiedliwości i lider Solidarnej Polski Zbigniew Ziobro. Jednocześnie jednak częściej niż inni politycy rządzącego obozu – spośród wymienionych na naszej liście – spotykają się oni z nieufnością.

Biorąc pod uwagę średnią ocen na skali zaufanie–nieufność, uwzględniającą nie tylko zasięg, ale także siłę pozytywnych i negatywnych nastawień, do najlepiej odbieranych polityków, obok prezydenta i premiera, można zaliczyć Jacka Czaputowicza oraz Elżbietę Witek – polityków stosunkowo mało znanych szerszej publiczności i jednocześnie niebudzących większych kontrowersji.

Spośród polityków opozycji trudniej wyłonić osobę, która wyróżniałaby się wysokim poziomem społecznej wiarygodności. W ciągu ostatnich kilku miesięcy na zaufaniu dość mocno stracił Paweł Kukiz. Obok Roberta Biedronia można go obecnie zaliczyć do polityków powszechnie znanych, ale budzących kontrowersje. Bardziej jednoznacznie pozytywnie odbierani są Małgorzata Kidawa-Błońska, Władysław Kosiniak-Kamysz oraz – słabiej kojarzona – Barbara Nowacka. Najgorsze notowania mają Janusz Korwin-Mikke oraz Grzegorz Schetyna.

Prezes NIK Marian Banaś, którego nazwisko dopiero od niedawno funkcjonuje w społecznej świadomości, jest rozpoznawany przez ponad połowę badanych i – w związku z formułowanymi wobec niego zarzutami – zdecydowanie częściej budzi nieufność niż zaufanie.

Opracowała

Beata Roguska